

CSIKSZEREDA

KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Nemje enik már én vasárnap.
Füzetelés: Ár: Egész évre 8 kor. Félévre 4 kor.
Nagyedlőre 2 kor.

Felolós szerkesztő:
Dr. Szántó Samu,
üggyéd.

Nyitási díjak soronként 30 fillért kösültenek.
Egyes lap ára 20 fillér.
Hirdetési díjak a legolcsóbban számítottak.

Székely operette-vasut.

Csikszereda, 1903. dec. 6.

A legtalálébb kifejezést a jelenlegi kereskedelmi miniszter, Hieronymi Károly mondotta a beruházási kölcsönjavaslat azon tételére, mely a székely vasutaknak Szász-Régentől Dédág leendő kiépítését rendeli meg, illetve ezen célra megfelelően csekély összeget irányoz elő a felveendő beruházási kölcsönből. Azaz, hogy csak „volt” beruházási kölcsönjavaslat, mert azt a Tisza miniszterium kormányra léptekor visszavonta sok más javaslattal együtt. Nem óhajtunk még ez idő szerint lapunk hasábjain politizálni s ezért nem kutatjuk, minő politikai okai, minő céljai voltak a Széll kabinet által betervezett különböző javaslatok visszavonásának s mindössze annak a konstataálására szorítkozunk, hogy ezen visszavont javaslatok között elsőrangú helyet foglal el a beruházási kölcsönjavaslat visszavonása s annak indokai.

Illetékes helyről fel vagyunk hatalmazva annak kijelentésére,

hogy ezen visszavonás oka első sorban minket érdekel, mert a székely vasut építésének kérdésében s a kereskedelmiügyi miniszter azon kijelentésében kérésendő, hogy ő „operette-vasutat nem épít”. Helyén való a dolog, találó a megjegyzés! Akkor, amikor az egész ország a székelyek bajairól, a székelység sorsának javításáról beszél s a székely vasutak kiépítését sürgeti Szászrégentől Madéfalváig, csakugyan operette illő komikum volt fölvenni egy husz kilométeres vonal kiépítését s várni, hogy most már dieshimuszokat tegy a „gondoskodó, atyai jóindulatú” kormánynak zegegni a székely nemzet, amilhez annak idején a székely képviselőink nagy része igen nagy hajlandóságot is mutatott, amiért bizonyára a me telöl elismerés sem fog majdan elmaradni.

De most szivszakadva várjuk a továbbiakat. Mi lesz most? Mert ama miniszteri kijelentésnek, hogy ő operette-vasutat nem épít s ennek következményeképp a beruházási kölcsönjavaslat visszavonásának kétféle értelme lehet.

Betyár becsület.

Nem a romantika talajából, hanem a történelmi tekintetből támadt az a különös állapot, hogy Magyarországon hosszú időn keresztül békés, biztos polgárok rendezett életet éltek a társadalom nyilvan beváltott ellenőreinek, a közsza betyároknak. Es nincs adómn, amelyet oly készséggel es olyan pontosan fizetett volna a magyar. Sohasem maradt hátrálékban es az adózedők sohasem kellett kényszereszközöké a kalmazni.

A földesur kiadta az utasítást a béresgazdáknak, hogy amikor es ahol a betyárok jelentkezők, ki kell nekik szolgáltatni a komenciót. A kamarában mindig készen állott számukra, szalonna, oldalas, kenyér pálinka. Ahogy jöttek úgy kapták. Elvértve nagy tisztoságtudással egy kis pénzt is kértek Szerényen, néhány forintocskát, amit sohasem tagadtak meg tőlük. Ismétlem, a birtokos-zsály szivesen szubvencionálta ezeket a kriminális alapon szervezkedett közkereseti társaságokat. Mert a vármegye es maga szegén es a valmi eszközeivel nem tudott a közbiztonságról gondolkodni. A dorus ugyan permanenciában állott, de a nagyoróspálcának nem volt konsolidáló ereje. Ugy megszokták, mint a nyeregben

Vagy az, hogy a betervezendő új kölcsönjavaslat az operette-vasut helyett egy komoly vasuta t óhajt létesíteni s elkészíteteti azt egész Madéfalváig vagy legalább is Gyergyószentmiklósig; vagy az, hogy egyelőre sommilyen vasutat nem épít, mert nincs pénz, hanem majd „fog” annak idején es pedig a maga egészében es illetve megígéri azt. Racionabilisabb mindenesetre az előbbi volna; de alapos gyanunk lehet az utóbbira is, ha visszaemlékszünk gróf Tisza István miniszterelnök ur program-jában kifejtett takarékosági eleméltre; mert ki tudja, nem o épen a székely vasutakon akarják-e kikezdeni s megpróbálni ezt a kedves spórolást?

Hiszen hozzá lehetünk már régtől szokva. Kaptunk már sok ígéretet, teljesítést semmit, miért ne következhetnék most is be ugyanaz? Hogy ez csaknem létérdeke a csiki székely népnek, hogy vasuti összeköttetés hiánya miatt az oly nagy értékű bányák parlagon hevernek, az erdőségeink, melyek ez idő szerint Csiknak ugyszólván egyetlen vagyonát ké-

ülést. A birtokos embereknek maguknak kellett gondoskodni a személy- es vagyonbiztonságról. Es erre a legalkalmasabb módnak kónalkozott komenciót adni a betyároknak. Az így létrejött kétoldalú szerződés a szerződő felek pontosan betartották. A földesur nem keresett a betyárokkal szemben törvényes oltalmat s a betyárok nem bántották a komenciótadó tulajdon jogát. Megfértek egymással. Jogállapotnak tekintették.

Özvegy Kálmán Lázárné, mióta a nagy tisztutli birókat maga kezelte, ha csak teltte, személyesen jelen volt a komenció kiszolgáltatásánál. Nem skarta, hogy a béresek megkurtítsák a betyárokat. Az energikus, katonás földesasszony nagy tisztetben állott a betyárnép előtt. Kőszed-tere még a legötöttebb arcu bunyk is aláztos hunyászkodással szedte le fejéről a kalapot. Ha ünnepnapokon tévedtek hozzája, a komencióval felül egy gödöllét vagy malacot is kaptak, amit ott a tanyán nyomban el is költöttek. Ilyenkor egy-két kulacs borral tározták a komenciót.

Minden kevés bessóddal járt.

— Itt a tettek, mehettek Isten hírével. De egy nyári este a komenció sza-

Urbs.

pezik, a kihasználás s kiszállítás drágasága miatt sokkal csekélyebb értékűekké redukálódnak, azzal eddig is keveset törődtek s nincs semmi birtosítékunk arra, fognak-e velünk ezután is törődni? Megmarad csupán a reménységünk, hogy ezután másképp fog lenni, hogy ezután a mi panaszaink, a mi sérelmeink sem fognak süket fülekre találni s érdekeink legalább is olyan pártfogásban részesítetnek, mint a ruténeké, vagy a szászoké, vagy a románoké. S amíg remény van, addig élet is van; az tartja a beteg testben a lelket s tartja a remény bizonyosan az új beruházási kölcsönjavaslat betérjesztéséig. Az majd elosztja kételyeinket s vagy új életre ébreszt, vagy beljebb súlyoszt a lethargiába, melyben már ugyis elég mélyen benne vagyunk.

Hogy e kérdés megoldásánál kibe helyezzük bizalmunkat, azt igazán nem tudjuk. Feltételezzük vármegyei vezelő egyniségünk legjobb akaratát s törekvését s hisszük, hogy egy vármegyénk első méltósága, mint első tisztviselője latba fogják vetni tekinthetőket s betolyásukat illetékes helyen, amint eddig is mindig — bár kevés sikerrel — megtették. Parlamenti képviselőink azonban tehetségtelenségét már előző kiuntatta az Urnácny Nándor interpellációjára adott pénzügyminiszteri válasz tudomásul vételekor s így aligha fogják ők ezután is a mi ügyünket előbbre vinni. Legfeljebb az ellenzéki s az ellenzékbe ment székely képviselők segíthetnek még rajta azzal, hogy a kormány elébe befeleltetélül terjesztendő sürgősen megoldandó

kérdések közé felveendik a székely kérdés megoldását, a székely vasut kiépítését is s ehhez csatlakoznak az összes székely képviselők, mert ez nem politika, ott nem szabad a pártállásra való tekintettel döndeni, ahol arról van szó, operette-vasut legyen-e, vagy operette-vasut helyett székely körvasut, avagy egyik sem a kettő közül!... Sz.

Amerika és a munka bére.

(L. J.) Az újabb időben sajnos tapasztalom, hogy nemcsak Magyarország felső vidékéről mennek mind nagyobb számmal Amerikába, hanem nyugatról a Székelyföldről is hova-tovább mindinkább terjed a kivándorlás, amelynek célja Amerikában keresni új megélhetési módot.

Nem élünk sűrű népességű országban s emélfogva igazi aggodalomra ad okot fent jelzett tény, mert arra enged következtetni — amit különben napról-napra tapasztalunk is, hogy Magyarországon nem lehet megélni. Az ipar, a kereskedelem, a mezőgazdaság egyaránt pang s akár merre tekint a megélhetést kereső ember mindenütt kétségbeesetten veszi észre, hogy nincs kenyér.

Mindent megbénító politikai viszonyaink miatt még reményünk se lehet arra, hogy valaha javuljon a szegény nép helyzete s így én igazán nem tudom ellélni azokat a szerencsétleneket, kik utolsó fillérüket összeszeve elmennek szerencsét próbálni messze-messze.

Amerika a munka hazája. Itt nem szegény sem az iparosság, sem a kereskedés. A munkás megkapja az ő béréit. Hazai viszonyainkhoz hasonlítva hátrán elmondhatjuk, hogy az amerikai munkás jövedelem tekintetében sem cserélne egy magyarországi jobb állású közigazgatási tisztviselővel.

Mind ennek dacára Amerikában sínes meg a teljes paradicsom boldogság, mert ott is nagy az elégedettség. Csakhogy míg hazánkban az elégedettség oka a teljes nyomor és a

kereset forrás hiánya: addig Amerikában az emberi összes szükségletek minél jobb és teljesebb kielégítéséért folyik a küzdelem. A munkások Amerikában nem a munkaidő leszállítása miatt harcolnak, hanem a munka díjazása érdekében. Mig itt nálunk munkaidőt s a munkaidő leszállítását követelik: addig a munka hazájában az ügyesség, a szorgalom elismerése és díjazása miatt foly a harc. Az amerikai munkás-küzdelem tehát elismerésre méltóbb és intelligensebb. A legnagyobb elfogultsággal sem lehet ezt a küzdelmet megbélyegezni, mert az emberiség örök eszméi, igazsági nyilatkozatok meg és nyerne kifejezést. Az amerikai munkás nem akar ingyen élni ő tudása, szorgalma díjazását követeli csupán. Jótékonyaságot, könyörületeséget, alacsonyabb nem kén és nem is fogad el. A szabadságot úgy értelmezi a miként értelmezte a szabadságot, testvériséget, egyenlőséget oly rettentő harcot megvívta francia nemzet.

Az amerikai munkásnak az idő pénz. Ezt már az angoltól tanulta s ki is használja az utolsó percig. De az amerikai munkás okos ember is. Azt a mit érzéketlen gépekkel el tud végezteni, nem csinálja meg. Azt látja: többet észszel, mint erővel. Ebben a tekintetben tehát a magyartól annyiban különbözik, hogy míg a magyar ember a közmondást idézni tudja csak, addig az amerikai alkalmazta is a gyakorlati életben.

(Folyt. köv.)

A Székelyföld gazdasági helyzetének javítására tett intézkedések.

(Vágo.)

A Székelyföldön már is jól bevált lontermelés kiterjesztése érdekében az 1903. év tavaszán nagy mennyiségű lenmag osztott ki székelyföldi kiigazgatók között, jövőre még nagyobb mennyiség kiosztása tervezetik. A Székelyföldön elhanyagolt zldségtermelés kivánatos meghonosítására Csikszorodában, Gyergyószárhelyen, Székelykeresztúron és Szovátán bolgár kortézetek berendezését kérte a székelyföldi miniszteri kirendeltség, mire az előmondatok most vannak folyamatban. A gyümölcsstermelés érdekében támogatja a székelyföldi miniszteri kirendeltség Felső-Rákos községnek egy 25 holdas kőbirtokossági gyümölcsös alapítására irányuló igyekezetét, a jelen év őszén

— Micsoda? — kérdezte a betyár ámulattal tátott szájjal.

— Hát az, hogy elvitték az ezüstöt.

— Nem lehet az, kérem.

— Nohát jőjjön, nézze meg az üres szekrényt.

És megint odavezette az üvegesekrényhez. Az bizony tisztára volt üres. A betyár komor, ráncos homlokak nézte az ezüst helyén támadt ürességet, aztán kemény, határozott hangon megszólalt:

— Ne tessék bánkódni, előkérti az egy szál!...

Assal sorkon fordult a nekifutott az éjszakának. Ez a megrögzött rossz ember soha olyan nyomorultnak nem érezte magát, mint ezen a sötét éjszakán. Hajnalig ott kóvlygott a nagy pusztaságon. Elhatározta, hogy addig nem lesz nyugta se neki, se másoknak, míg a lopott ezüst vissza nem vándorol a szekrénybe. Elindult nyomosul. Sorra járta a lherdelt orguszákat, fűhányta velük a veremket. Sok lopott jószág került a szemé elé, de ezüst soha. Holokig folytatta a kutatást, aközben lovat is lopott, hogy könnyebben járhasson utána a dolgoknak. Egy alkalommal azt hitte, hogy nyo-

bályos átvétele után a földesasszony megöszlött az egyik betyárt az öreg Máté.

— Egy kis sorom van kezded, kerüljön be a házba.

Máté szólanul követte a nemzeti asszonyt. A tornácra letette a zsíros kalapot és megigazította hosszan belégo dereka háját. Mikor a paradós szótába érték, Kalmán erősen a szemébe nézett betyárnak.

— Máté, a boldogult uratól hallottam, hogy keudnek van egy kis becsülete.

— Hát csak akad, nemzeti asszonyom.

— Nohát legyen is. Látja kend ezt az üvegesekrényt, tele van ezüstneművel.

A betyár odanézett.

— Sok szép jószág — mondotta.

— A javareze nem az olyan, hanem a kis horgond, ki az urával Tuljánosrába szakadt.

— Tudom, a házskapitányt.

— Azzal. Itt hagyta nálam a csatlád ezüstöt, hogy viseljem gonját.

— Jó helyen hagyta.

— Nohát efelől az ezüst felől akarok szólan. Ezen a jövő héten elutazom.

— Tuljánosrába?

— Nem, Pöstyénbe a szántó fiammal.

Az Endro urival?

— Azzal. Ott leszünk két hónapig. Az ezüstöt nem viheto magammal.

— Itt maradhat jegyezte meg a betyár.

— De félek, hogy láha támad.

— Nem hinném...

— Kendre akarom bizoni, hogy gyázzon rája.

Nem lesz hiba.

— Rábizhatom?

— Tiszára. Itt lesz az egyik azomem.

— Akkur jól van. Mehot Isten hírdvel.

— Minden jót kívánok.

A betyár nagy megijesztöttségnek vette ezt a bizalmat. Mert a sokfajta becsület között a betyárbeccület csak olyan rártartós, mint a többi. A két hónap alatt az öreg Máté huszszor is megfordult a kastély körül.

Mikor a nemzeti asszony a nagy üveges hintón buzakérült, este beállított az udvarra. Ez alkalommal nem a komenciódt, hanem egy szives elismerő adórt.

Csunya meglepetés várt rá. A nemzeti asszony zúkrá az emberekkel fogadta.

— Pusztuljon innen elhata sehonnajja. Ugyan jóra biztam, kutyára szalonált!...

nikeresen közben járt az almatermés értékesítésére, aszalókat és szárzófűzőket eszközölt ki a földművelésügyi miniszertől a termékefelesleg feloldozására. A borszéki halvaal gyűnődésfeloldozótelep pedig szintén a miniszertől kiköszkölt támogatással rásegítette, hogy e telep üzemet a folyó évre már jelentékenyen kiterjeszthesse.

Szorgalmazta továbbá a kirendeltség a székelyföldi állami közutak befejezését, minnek eredményeként a füstások ez évben már meg is kezelték, jövőre folytatni is előrelátnak befejezteni fognak.

A házipari érdekekben szintén több irányú munkásságot fejtett ki a székelyföldi miniszteri kirendeltség. Így a jelenleg előállított házi iparcikkeknek a nagyközönséggel való megismertetésére résztvett a múlt évben rendezett aradi és debreceni karácsonyi székelybazarokban, érdekesítő összeköttetést keresett a székelyföldi gyékény és faipari készítményekkel. Marosvásárhelyen szalmakalapoktól-tanfolyamot rendeztetett a még további két ilyen tanfolyam rendezését teljeszen előkészítette.

A munkásközvetítés terén abban állott a székelyföldi miniszteri kirendeltség eddigi munkássága, hogy Parajd vidékéről bányamunkásokat vitt az Általános Kőszénbánya r. t. t. t. társi kőszénbányába, a marosludasi állami telepeken fogantatott szőlőtelepési munkákhoz székely munkásokat szerződtetett, továbbá az egész Székelyföldre kiterjedő általános munkásközvetítés berendezését előkészítette.

A székelyföldi miniszteri kirendeltség a gazdasági szakoktatás fejlesztésére is kiterjeszteti óhaját a földművelésügyi miniszter gondoskodását, javaslatot tett a csikszeredai felsőbb gazdasági népközségi földműves iskolárá való kiképzésre. Erre névbe most vannak a tárgyalások folyamatban.

A szövetkezet-alakítás terén pedig arra fordította tevékenységét, hogy a székelyföldi szövetkezet egélyezésére 70.000 korona támogatást eszközölt ki a földművelésügyi miniszertől, mielő a Székelyföldön meglévő hitelszövetkezetek örökösítő szakosporitok alakítsanak. E szakosporitok szervezése a székelyföldi miniszteri kirendeltség közreműködésével most van folyamatban.

Egyik megemlézőre méltó munkássága a székelyföldi miniszteri kirendeltségnek az is, melylyel a Maros felső szakaszának tulajdonosai tételt előkészít. Erre névbe a felvételek és tanulmányok most vannak folyamatban.

Kiterjedt munkásságot fejtett ki továbbá a székelyföldi miniszteri kirendeltség abban az irányban, hogy részletes adatokat szerzett a Székelyföld birtokügyi viszonyairól, különösen tekintettel az ott oly kiválóan fontos arányviszonyokra; erdészeti ügyekkel is foglalkozott, részletes tervet dolgozván ki az itteni erdészeti feladatokra, különösen

a miveltési ágak elkülönítése körül sürögő teendőkre; több rendbeli feltejesítésben kimorított javaslatokat tett a székelyföldi jelző- és személyi birtokviszonyok rendezésére, a kirendeltség vezetője eredményes közreműködésével segített elhárítani ama veszélyt, mi a marosvásárhelyi takarékpenzár betétjeinek rólamos felmondásával előállott szorult helyzete következtében az egész környék székelyföldi birtokosságát fenyegette. Iméltetlen feltárta a székelyföldi közlekedési viszonyok javításának, különösen a székely vasutak kiépítésének elodázhatlan szükségességét, több irányú tárgyalásokat folytatott arra nézve, hogy a Székelyföldön iparvállalatok létesüljenek, tanulmányokat fogantatott a Székelyföld vasbányászati viszonyainak feltárására.

Részletes programot dolgozott ki továbbá a székelyföldi miniszteri kirendeltség a Romániában élő magyar honpolgárok hazajövetelének megkönnyítésére. Itthoni elhelyezkedésre s ott tartózkodásuk alatt védelmükre.

Ezekben kívül a Székely Társasággal karöltve hathatósan közreműködött a székelyföldi kirendeltség a turistika emelésében, támogatta a Székelyföld érdekein munkálkodó Székely Társaságokat, a földművelésügyi miniszter megjelölésével lehetővé tette két könyv megjelentését, amelyek a Székelyföld földört ismertetik, a székely földöknék egy szövetségbe való egyesítését előkészítette. Borszéki telefon összeköttetés eszközölt ki a Székelyföld földörti telefonhálózatának kiegészítését, összeállította továbbá a székelyföldi miniszteri kirendeltség az összes székelyföldi úrványvizek és közetek gyűjteményét; szorgalmazta a székelyföldi iparműzsmunka Marosvásárhelyen való fenntartás és életképes iparfejlesztő intézménybe való átalakítását. Ebben az akcióban nyer kifejezés és keres megvalósulást minden tekintetben a székelyföldi gazdasági viszonyok javítására, a Székelyföld gazdasági életében nap-nap után oly mérvben erősödnek az akcióknak mint több törre zátógató gyökerei, hogy annak jelentőségében a előrlátható s kerében ma már alig kételkedhetünk. Alig van gazda szegi érdeke a Székelyföldön, mely már eddig is né a székelyföldi akcióra támaszkodónék s a közvéleményre már begyökerezett meggyőződés szerint ez akció erőteljes fejlődése leend a Székelyföld gazdasági fejlődésének rég várt eszköze és biztosítéka.

Esküdtek lajstroma.

A csikszeredai kir. törvényszék mint esküdttörősség lajstrom összeállító és feladólalái bizottsága f. évi november hó 27-én és folytatónok november hó 30-ik napján dr. Gullya László kir. tszéki elnök elnökléte alatt, Éltos Zaigmond kir. táblai bír. bizottsági tag, Borani Mór kir. tszéki aljegyző

A pisztoly megint előkerült a város nyájából. Ez alkalommal csodálatos mélt a felhúzott kakas. Lipi megvallott mindent.

— Hát igen, zalogba hozták. Adtam rá százhusz pengőt. Aztán kapok érte száz hatvanat, ha kiváltják. — Kinek mi köze hozzá?

— Jó, jó Lipi, csak azt mond meg, hogy ki hozta?

— Kinek mi köze hozzá? Én nem szoktam árulkozni. Kérdnek talán jól e nek, ha a korcsmáros árulkozna?

— Hát ebben is igazad van, Lipi; de mégis...

Azán elmondta az előzményeket. A korcsmárosné nagy érdekléssel hallgatta, aztán elzölna magát:

— Ha így van, akkor megmondom, hogy a Dalkó Feri hozta.

— Nem igaz! — ordított a betyár.

— Kérem, én nem szoktam hazudni.

Ez kemény csapás volt. Dalkó Feri legjobb cimborájának tartotta mindig. Egy ivásnak voltak, harminc év óta jöttek egymást. Én éppen az követte el a csudárságot.

— Ha az enyémet lopta volna el, egyet sem szólanék...

bizottsági jegyző valamint Gál József takarékpénztári igazgató, Balassa Dénes nyug. községi jegyző és Szopos Elek kereskedő mint bizalmi férfiak részvételével ülést tartott, melyen az esküdtek 1904. évi lajstromait állították össze a következő eredményel:

a) Rendszeres esküdtek:

1. Dr. Ady Endre ügyvédjelölt Csikszereda. 2. Agoston Agoston kereskedő Csoma-falva. 3. Agoston József nyug. községi jegyző Szenttamás. 4. id. András Ferencz birtokos Szenttamás. 5. András Lajos (elődök) birtokos Kászonszék. 6. Angi László földész Győ. Szentmiklós. 7. Antal Domokos birtokos Szépvíz. 8. Antal Gergely birtokos Dánfalva. 9. Antal Péter földész Jenőfalva. Antal Péter (gazda) birtokos Gyim-csöbök. 11. Bajkó Péter nyug. honvéd százados Győfalva. 12. Balassa András földész Kilyénfalva. 13. Balassa Dénes nyug. községi jegyző Tap'oc. 14. Balassa Ferenc vezérőrs Alfalva. 15. Balog Elek birtokos Borzsova. 16. Balog Ferenc nyug. honvéd alezredes, 17. dr. Balló István főgym. tanár Várdotfalva. 18. Bara János birtokos Szenttamás. 19. Barabás Ferenc korcsmáros Alfalva. 20. Bartha György földész Tuzsád. 21. Bartalis József földész Karfalva. 22. Bece László megyei aljegyző Csikszereda. 23. Bencsek Dénes földész Szentkirály. 24. Biró Antal birtokos Szépvíz. 25. Birtha János arvaszéki úllak, 26. Bitay Béla av. r. d. földész Csikszereda. 27. Bocor András földész Csikszentmárton. 28. dr. Boskor Béla megyei társi főjegyző. 29. Boldog István takarékpénztári igazgató Győ. Szentmiklós. 30. Bokross Endre nyug. irodatiszt Csikszereda. 31. Buzás (dani) József korcsmáros Csicsó. 32. Ciko Sándor birtokos Múndzent. 33. Cibalmos Elek szövetkezeti pénztáros Szárhely. 34. Cibalmos István magánbiztosító Borsék. 35. Csató István birtokos Szentimr. 36. Császár Nándor tanfelügyelői tollnok, 37. Csáms István ügyvéd Csikszereda. 38. Cséh Vilmos bank-igazgató Szentmárton. 39. Csörgő Vencel nyug. telek-közvetítő Gyergyószentmiklós. 40. Csörgő János kereskedő Menasz. 41. Dr. Csiky József ügyvéd Csikszereda. 42. Csiky Kálmán birtokos Gyergyószentmiklós. 43. Csillag Mihály kereskedő Gyimesbükk. 44. Csizsér Áron földész Csikszentkirály. 45. Csizsér József állatorvos Csikszereda. 46. Dr. Császár Miklós járóorvos Csikszentmárton. 47. Csutak Balint kereskedő Csikszentgyörgy. 48. Id. Dajbukát Antal birtokos Szépvíz. 49. Darvas Béla férőszabó Csikszereda. 50. David Péter cipész Csikszereda.

1. Deák Elek megyegondnok Szépvíz. 52. D. mény Lajos birtokos Zságyó. 53. Dobál Gergely kereskedő Gyimesfőldök. 54. Dobribán István birtokos Gyergyófalva. 55. Dócs János földész Csikszereda. 56. Domanyán Péter főgym. tanár Várdotfalva. 57. Domokos István kereskedő Szépvíz.

Alig utáltak lecsillapítani, pedig Lipi ugyancsak szíves előzőköny lelt.

— Tudja mit, vigye az ezüstöt, ott van egy nagy zsákban, a kamatot elengedem, csak annyit fizesseken érte, amennyit adtam.

— Megkapod kamatotul, itt a kosom.

Mátó átvette az ezüstöt. Felült a lóra és vad dűlvel a lelkeben, indult meg, hogy fel-eresse és megfontyos a külön cimborát. Másnap hajnalban rákadt a pusztán. Egy kihagyott pásztorház mellett aludt egyedül. Felugrta.

— No te kapcabetyár, kelj fel, hadd nézzek a főfölad!

— Mi az intenzitá lelt? — kérdezte a felugrott.

— Te loptad el az ezüstöt ugye?

— Hát igen, elhoztam.

— No hát nem loptad tőbbet gazember! Ráfogta a pisztolyt. Az pedig nyugodtan vállalt vont:

— No, ugyan nagy virtus, — mondotta gunyosan.

— Hát miért tétől csuffa? Beszélj, ha jót akarsz?

— Muszáj voltam, mert belé a ménkü.

— Muszáj? Hadd hallom, no!

mon van. Megtudta, hogy a kritikus nűben néhány sátorlaja cigány tartózkodott a vidéken. Megesipte őket és vailatára lopta. Pisztolyt szegzett a vajda mellének.

— Add elő gazember, vagy meghalál!

A cigány nap sirt, jajgatott, de a betyár nem látított. Lefektette a vajdát a földre, hogy more patrio bottal csiklandozza ki belőle az ezüstöt. Már megis szohogatta a levegőben a botot, amikor csöze jött, hogy egyszer fiatal korában ő is így vallották a pandurok, pedig akkor árultan volt. Azok a botfűtések még most is szögnek a lelkeben. Azok tereltek a betyárcsere. Nem jó dolog az, a ven betyár megereése az igazságot és szölnül ott hagyta a cigányokat. Folytatva a nyomozást más irányban. A negyedik hetén igaz nyomra akadt. Egy családleány szava után megtudta, hogy az ezüst a somlaki zsidó korcsmárosnál van. Olándnál az éjjel lott, mire odaért. A jó, noha grófi méneből való volt, majd kiöltölet. Kurtán tört a dolgra.

— No Lipi, ide az ezüsttel!

— Micsoda ezüsttel?

— No cigányokdunk sokat, mert szöts a sorom.

58. Dulinsky József ügyvédjelölt Csikszereida. 59. Egyed András földész Gyergyóalfalu. 60. Erősné Miklós magánzó Gyergyószentmiklós. 61. Id. Erősné Dénes bírtokos Csikszentmiklós. 62. Dr. Erős Vilmos ügyvéd Csikszereida. 63. Eltes Tamás (János) földész Tusnád. 64. Fejér János bírtokos Szépvíz. 65. Dr. Fejér Mihály ügyvéd Gyergyószentmiklós. 66. Fejér Miklós kereskedő Szépvíz. 67. Ferenc András bírtokos Szarhegy. 68. Ferenc Ignác földész Menaszg. 69. Ferenc József (Mihály) földész Szarhegy. 70. Ferenc Lajos bírtokos Rákos. 71. Ferenc István gazdaságt. Gyergyótölgyes. 72. Dr. Podor Antal kir. közjegyző Csikszereida. 73. Főrika András adózósdó Tokerospatak. 74. Gál István ügyvéd Csikszereida. 75. Gál György bírtokos Szentgyörgy. 76. Gál József építész Pálfalva. 77. Gál Sándor bírtokos Delno. 78. Gergely Károly bírtokos Szentimre. 79. Gondos Antal bírtokos Csikszentmárton. 80. Gúzi Árpád gyógyszerész. 81. Dr. György Pál Domokos ügyvéd Csikszereida. 82. Ifj. György Pál János bírtokos Taplaca. 83. Hajnó Ignác takarékpénztári könyvelő. 84. Helvig G. János ptk Csikszereida. 85. Ince Ignác bírtokos Csatószög. 86. Ince Simon földész Csikszentimre. 87. Jakab Antal főgimn. tanár Várdotfalva. 88. Jakab Ferenc bírtokos Szentimre. 89. Jakab József főszabó Csikszereida. 90. Jancsó István kir. erdőszőlő Csikszereida. 91. Karda Mihály bírtokos. 92. Kedvös István (bíró) Csikszentdomokos. 93. Keresztes Antal állatorvos Csikszereida. 94. Kone József bírtokos Csikszentmiklós. 95. Kone Károly ügyvédjelölt Csikszereida. 96. Kone Tamás szőlész Csécs. 97. Kórodi Albert bírtokos Tusnád. 98. Ifjabb Kórodi János bírtokos Csatószög. 99. Koppacz Lukács bírtokos Gyergyószentmiklós. 100. Kovács Gergely bírtokos Verebes. 101. Kovács György nyug. pénztári ellenőr. 102. Kovács István kir. asztalos Csikszereida. 103. Kovács Lajos bírtokos Jenőfalva. 104. Kovács Péter bírtokos Jenőfalva. 105. Köllnát-László bírtokos Kaszonujfalu. 106. Küllő János földész igazgató Horozék. 107. Krausz Mihály kereskedő Szentdomokos. 108. Kricsa Zoltán takarékpénztári könyvelő Gyergyószentmiklós. 109. Kristó László földész Szentkirály. 110. Lacina Károly ventőgész Csikszereida. 111. Időbb Lakatos Károly bírtokos Csécs. 112. Lakatos Mihály gazd iskolai tanár Csikszereida. 113. László Lajos bírtokos Madfalva. 114. László Árpád kereskedő Rákos. 115. László László bírtokos Vacsárcsi. 116. László Márton bírtokos Kozmás. 117. László Péter kereskedő Gyergyószentmiklós. 118. Lőrinc Pál földész Tusnád. 119. Lukács Antal kereskedő Alfalu. 120. Madarasz Albert bírtokos Gyergyószentmiklós. 121. Mánya Kristóf bírtokos Rákos. 122. Marcaly Sándor bírtokos Kaszonujfalu. 123. Márton József bírtokos Kozmás. 124. Mész István (István) bírtokos Remeze. 125. Merza

Rezső kereskedő Csikszereida. 126. Merza Vilmos kereskedő Gyergyószentmiklós. 127. Mezők Jakab kereskedő Madfalva. 128. Mihály Ferenc megyei főjegyző Csikszereida. 129. Mihály István bírtokos Karcfalva. 130. Miklós Balázs bírtokos Madfalva. 131. Miklós Sándor megyei főlevéltáros Csikszereida. 132. Minier Albert bírtokos Csikszentmiklós. 133. dr. Nagy Béni ügyvéd Csikszereida. 134. Nagy Imre közgyám Remeze. 135. Nagy (halanka) János bírtokos Gyimósbükk. 136. dr. Nagy Jenő ügyvéd Csikszentmárton. 137. Oláh Albert bírtokos. 138. Oláh Gergely bírtokos Gyergyószarhegy. 139. Pál Gábor főgimn. igazgató Várdotfalva. 140. Papp Domokos főmérnök Szereda. 141. Petros Ignác bírtokos Szentmiklós. 142. Pláton János bírtokos Salamina. 143. Potocky Alajos k. r. Szépvíz. 144. Potocky Kristóf magánzó. 145. Potocky Mircion kereskedő Csikszereida. 146. Puskás József bírtokos Remeze. 147. Racs Béla kereskedő Karcfalva. 148. Dr. Részegh Lajos ügyvéd Csikszereida. 149. Rieszner Ödön főgimn. tanár Várdotfalva. 150. Romfeld János ügyvéd Gyergyószentmiklós. 151. Sárosi Gergely bírtokos Madfalva. 152. Sárosi Károly bírtokos Gyimósbükk. 153. Simon (Schöffler) Edé szatész Taplaca. 154. Simon Jenő kereskedő Csikszereida. 155. Simon Salamon kereskedő Tölgyes. 156. Sipos Péter bírtokos Csikszentmiklós. 157. Schubert János kereskedő Tusnád. 158. Súlyom Máté bírtokos Gyergyóujfalva. 159. Szabó Géza kir. tanf. ügyvéd. 160. Szabó Miklós kereskedő Csikszereida. 161. Szántó Ábrahám bírtokos Csikszentmiklós. 162. Szász István építész Csikszépvíz. 163. Szász János bírtokos Szentbük. 164. Dr. Szatmáry István gyógyszerész Ditró. 165. Száva Kristóf írt. Madarasz. 166. Száva Lukács bírtokos Taplaca. 167. Szébeni Mánybert bírtokos Szépvíz. 168. Székely János nyug. tanár Szarhegy. 169. Székely Miklós kereskedő Madfalva. 170. Dr. Szentpéteri Kristóf ügyvéd Gyergyószentmiklós. 171. Szokolay István államvasuti osztálymérnök. 172. Szobola József könyvkereskedő. 173. Dr. Tauber József ügyvéd Csikszereida. 174. Tompa Pál bírtokos Csikszentgyörgy. 175. Trohán József kereskedő Csikszereida. 176. Wellmann Géza közigazgatási gyakornok Csikszereida. 177. Zakariás Jakab kereskedő Szépvíz. 178. r. Zakariás Manó ügyvéd. 179. Zareczky Pál kir. erdőtanácsos Csikszereida. 180. Zöld József bírtokos Csikszereida.

b) Helyettes esküdték:

1. Albert Balázs kereskedő. 2. Apponyi Károly szőlész. 3. Bács Károly kereszmáros. 4. Balázs Dénes megyei írnok Csikszereida. 5. Bálint Károly városi pénztárnok Taplaca. 6. Barcsai Dénes kereszmáros. 7. Bartha József cipész Csikszereida. 8. il. Bartalis János földész Csabotfalva. 9. Beze Berta kereszmáros Csécs. 10. Biró Imre

— Elhoztad?

— El.

Megint elhallgattak.

— Hát csak kell föl Ferkó — kezdte Máté — vidd az eskütöt haza. Estig ott lehet sz vele.

— Hát csak olvassam.

— Elváltak Ferkó vállára kapta a szákat. Máté pedig megarkantyuza a lopott lovat és beállított az alispánhoz.

— Megkerült az ezüst nagyágos uram. Otthon van már.

— Hiszen most vallják a cigányokat érte.

— Hát csak ne sajnáljon Átzeini a csendbíró urhoz hogy kímélje a nagyorófát. Megkeríttem én pusztá kézzel.

Ember vagy Máté. Akármikor jössz, fölfogadlak pandurnak ...

Közösben, nagyágos uram, ez is megeshetik. De mostan arra k. rem, hogy szőljen egy jó szót a nemzetes aszonyról. Nem tudom a haragját Iúri.

— Majd szölok tiom ...

— Nem szeretném, ha kepecbetyárnak nézne, amikor a komenciót adja.

Zöldi Márton.

ügyvédi írnok. 11. Biró János földész. 12. Borbát András cipész Csikszereida. 13. Botár Elek (benc) cipész. 14. Botár József (gyurka) ügyvédi írnok Taplaca. 15. Dávid Bálint írnok. 16. Id. Dávid Ignác tanf. ügyvédi írnok. 17. Ifj. Dávid János földész. 18. Dávid Lajos bírtokos Csikszereida. 19. Dobos István földész Rákos. 20. Erősné Antal földész. 21. Fülöp Károly asztalos Csikszereida. 22. Ifj. Fülöp Imre földész Rákos. 23. Ifj. Fülöp Imre földész Csikszereida. 24. Gál Antal (Salamon) földész Taplaca. 25. Gál Ferenc földész. 26. Gál Sándor kereszmáros Szépvíz. 27. Gáspár Ferenc földész. 28. Grünwald Albert kereskedő. 29. Hyós István ácsmester Csikszereida. 30. Imre József földész Várdotfalva. 31. Jakab Márton földész Szépvíz. 32. Jancsó György szatész Szépvíz. 33. Kalanár Andrács kereszmáros Csikszereida. 34. Kálony János kereskedő Várdotfalva. 35. Koloman József (Ignác) kereszmáros Csécs. 36. Kovács József kereszmáros Csikszereida. 37. László Ignác földész Szépvíz. 38. László Lőrinc kovács mester. 39. Máté Ignác óras Csikszereida. 40. Mayer Lipót kereskedő Várdotfalva. 41. Michna Rudolf szatész Csikszereida. 42. Nagy Bálint bírtokos Szépvíz. 43. Nagy Lajos bírtokos Z. ö. föld. 44. Orbán Gáspár kovács mester. 45. Orbán József földész Csikszereida. 46. Papp Imre földész Várdotfalva. 47. Peter Miklós kereszmáros Csécs. 48. Id. Ruc Ignác földész. 49. Ranc János földész. 50. Ranc Károly cipész. 51. Salamon Báni bírtokos. 52. Simó Ignác mészáros. 53. Szabó Lajos fodrász. 54. Szász András bádós. 55. Szésvart Rezső óras. 56. Székelybity Sándor kereskedő. 57. Szopos Albert szatész. 58. Szentgyörgy Gergely kereskedő. 59. I. Tamás József kereszmáros Csikszereida. 60. Vizi József bírtokos Taplaca.

Az 1897. évi XXXIII. t. e. 7. § a 9. pontjában írt mentességi kedvezményt igénybe vették egy az 1904. évi esküdtézségi szolgálat a'ól mentesítettek: Barabás Béla gazdásági tanár. Bartha Ignác ügyvéd. Csiky Dénes ügyvéd. Dajkó Jakab megyei alzámbérvő. Drótos János kereskedő. Jakabfy B. Miklós kereskedő. Dr. Kolonics Dénes orvos. Nagy Gyula kereskedő. Nagy Imre gazd. iskolai igazgató. Óz Mihály kereskedő. Potocky Pál kereskedő. Szántó József megyei aljegyző. Dr. Szántó Samu ügyvéd. Id. Török Antal bírtokos és Veres Elek kereskedő.

A hivatkozott törvény 7. §-a szerint az esküdtézségi szolgálat alól mentességet igénybe vehetik:

1. az országgyűlés képviselőházának, a főrendiháznak vagy a közös ügyek tárgyalására kiküldött bizottságnak tagja, az illetékes tartomány;

2. a kölcsek;

3. a fegyveres erőnek az esküdték névjegyzékébe felvett az a tagja, aki ideiglenes tényleges szolgálatot teljesít;

4. a g. akkori orvos;

5. a gyógyszerész, kinek sügőde nincs;

6. a néptanító;

7. a postánál, a távirdeánál, a vasútnál és a szolgálatnál alkalmazott végének;

8. aki életének hetvenedik évét betöltötte;

9. aki az év folyamán valamely illetékes szolgálatot teljesített — a folyó és a következő évben.

Ki a most felsorolt mentességi okok alapján a szolgálat alól mentességet igényel, ezt a kir. törvényszék elutkúdi a törvény 17. §-a második bekezdése alapján írásban kérelmezheti.

Miután a törvény 19. §-a szerint minden kizárás megkezdése előtt legalább 15 és legfeljebb 30 nappal az esküdték szolgálati listájára egybeállítandó, a kisorsolás csak azokra az esküdtökre és helyettes esküdtökre nem terjed ki, akik az öket megillető mentességet a sorolás megkezdéséig érvényesítették.

Az elkészített előterjesztelt kérelem alapján az esküdtézségi tagnak csak akkor adható felmentés, ha a mentességi ok az említett időpont után merült fel.

Ködi.

Borsos Mór.

Dalkó Feri leült és megvizsgálta ruháját. Aztán a részegzett pisztoly csővé előt pipára is gyujtott.

— Nagy bujban voltam, Máté. Te tudod, hogy a hugom házat a vármegye el akarta hitaltatni a rabtartási költségek miatt ...

Máté leeresztette a pisztolyt.

— Máté, te is tudod, hogy négy évet raboskodtam.

— Tudom.

— Azt is tudod, hogy ártatlanul, mintatok írtént ...

— Igen.

— Nem vallottam rátok.

Máté leszügezte tekintetét.

— A százhusz pengőt a hugomnak adtam. Nem akartam, hogy földhűlt legyen én mintam, vagyis igazában mintatok ... Most már tudod?

Ellhallgatott. Máté is szótlanul melléje kuporodott. Nézték együtt a pisztolyt hámvát. Mintha valami mondanivalójuk nem lenne már. — Egy idő múlva löhorkantás zavarta meg a csendet. Máté odanézett és fölkel.

— Igaz a, — mondotta ott az ezüst a székben.

Mások pénze.

A közérkölcök talán sohasem voltak annyira elfajulva, mint napjainkban, amikor az emberiség jelentékeny része egész életpályáját mások kizsákmálására és kijátszására alapítja. A törvények száz meg száz kibúvó utat engednek a furfangos elme fondorlatainak és a bűnök büntetlenül maradnak. S ha épen a paragrafusok tömkelegébe kerül is a csuló, büntetése olyan enyhé, hogy épen nem szolgáltathat sekinke intő példát. Alig két éve, Budapest főváros pénztárából vitt el százezerrel egy apró díjnok, aztán jöttek a győri, uradi sikkasztások s alig néhány napja, Kádár Kálmán lünt fel, a belügyminisztérium sikkasztója.

Hogy jutott hozzá Kádár ahhoz a rengeteg pénzhez, igazán elképzelhetetlen. Egy ember, egy irnokból lett hivatalnok, akinek eredetileg az volt a dolga, hogy a referensektől kitérkedő munkát a díjnokoknak lemosolás végett kiosszsza, azok munkájára felügyeljen, az irodaszerek szükségletét nyilvánlarsa, egyszerre százezer birtokába jusson, az csakugyan netovábbja a hivatali slendriánságnak!

Kádár Kálmán esete két szempontból hívja fel különösen figyelmünket.

Az egyik épen az imént említett hivatali slendriánság, a másik a társadalom megméltelyeztettsége.

Azt ma már talán a legkisebb gyermek is tudja s tudhatja is, mert mindenütt ott díszleg a hivatalok előszobáiban olyan hivatalnoknál, melyeknek külön pénzlára nincs: pénzeket és értékeket jogérvényesen csupán a hivatal főnöke fogadhat és nyugtázhat. Ha ezt a meglehetősen elemi szabályt betartanák, akkor talán szintén előfordulnának sikkasztások -- mert hisz a hivatalfőnökök is sikkaszthatnak de mindenestre ki volna zírva az, amin Kádár Kálmán esetében az egész világ oly nagyon megbotránkozott, hogy egy kis kezelőtiszt ezreket, meg ezreket kezelhesen el s épen a szigorú utmutatásokat tartalmazó rendeletek kulforrásánál, a minisztériumban.

S az egész sikkasztási ügyben a legérdekesebb, hogy a belügyminisztérium méltóságosai most a sikkasztás után kutaják, kit terhel a felelősség, mert hiszen Kádárnak nem volt joga pénzt felvenni. Persze most simitják a dolgot s igyekeznek a vármegyék-nél oly kitűnően bevezetett felelősség elvének mellőzésével ez egészét büntető utra terelni. Hiszen csak egy kezelő tiszt sikkasztott! Bersukják és vége van. Am nekünk állampolgároknak is van némi szavunk hozzá, legalább is annyi, hogy a felelősség elvét még a minisztériumban is meg kell állapítani, mert a közpénz a szegény polgárok adófelárléiről gyűlik össze s arra vigyázni kell még az I. rangosztályba tartozó miniszternek is.

A társadalmi felfogásnak nem kevesebb része van a sikkasztások előidézésében, mint a hivatali slendriánságnak, mert leginkább azokat az alakokat portálja, akik az élet szinpadán szerepelnek és tudják az urat a

adni. Hogy mindezer honnan veszi a pénzt, azt nem kutatja senki. Elfogadja mindaddig, amíg gavallér, amíg szól a cigány, durrog a pezsgó és amikor a bűn örvénye felárul, mikor a lepel lehull, egyszerre kiveli magából, mintha sohasem ismert volna. Aki pedig szerényen meghúzódik s viszonyainak megfelelően él, azt lenézi mindenki, mert nem tud imponálni. Csoda-e hát, hogy az a szegény kishivatalnok, aki egyszer belekóstolt az uraság kenyérébe, pertu lett nagyságos urakkal, nagyvilági dámáknak udvarolt, hozzányul az idegen pénzhez alkalomadtán, mert szegyneli bevallani, hogy neki arra nem telik, visszavonulni pedig nem tud.

Nem csak a szigorú hivatali ellenőrzés, nemcsak a súlyos büntető szankciók szükségesek tehát az ügyfajta bűnök megállítására, hanem a társadalom egészséges összműködése, mely mindenki értéke szerint becsül s nem úzi, nem hajlja be a nagyzólt, a hű, de gyarlóságában ostoba embert a bűnnek feneketlen örvényébe.

Heti krónika.

Holnap.

Holnap találkoznak, uram,
Holnap, nagyságos aszonyom!
Ki mának él, könyvölt az.
A holnap, ah, az én napom.

Ma még egyhangú döttem,
A zeno, tánc nem érdekel,
De holnap az lesz józavám:
Csakdára és hostonra fall!

Egy vig aszonyra gondolok,
Ki "Bols herceg" vorot szaval,
S lapolni vágyik fél kezem
Ha szép idny ajkán szól a dal...

A korcsolyázók kórusa
szok édes ártat dalt
S a háttérben holnap én
Csak fél nem látom, út sehol

Miss Mary Halton.

Az orléans herceg a minap autombóljával olgázott egy embert. A rendőrségnek a vele azaz hűgvet a feladása gyanánt mutatja be, de később kiállt, hogy a hűgvet nem Mária Dorottya fahercogű, hanem Miss Mary Halton, az ismert operettédiva.

Óh, messze földön híres diva,
En látam Önt egy ceto sírva.
Pozsgót ivott s megértett Önnök...
Szemből halltak sürű könyvek.

Miss Mary Halton jól dalol
De gyönygje az alkoholt...
A Önést jászosa jól borogta,
S a zeno-kínat hlyonkor rugja...

De most ez újabb karrier
Művészetnél többet ér:
Orléans herceg lett a férje
S autombóljon gázol véle...

Miss Halton herceg mellett ál,
De rümdörögni kiderült:
Nem feleség, mitalross az óda-
És most mitk épen negyven éves...

Bonciás.

H I R E K.

Majláth püspök Csikszerezében. Majláth Quasztv Károly gróf erdélyi róm. kath. püspök jelenleg Brassóban van, ahol e hó 6-án vasárnap délután hívóink a pápai áldást osztja ki. Mint illetékes helyről értesülünk, püspökünk e hó 8-án kedd-én a legnagyobb valószínűség szerint Csikszerezében is látogat a ez esetben résztvevő csiksomlyói tanítóképző intézet ünnepén.

Kijelölés. A marosvásárhelyi kir. ítélő tábla elnöke a jövő őr esküdtszék elnökévé dr. Gullly Lászlót, törvényszékünk nagy tu-

dású és közpettegű elnökét, helyettesévé pedig Antalfy Gábert, törvényszékünk jelen bíráját jelölte ki.

A korcsolyázó egyesület hangversenye. Városunk előkelő közönsége rendkívül nagy érdeklődéssel küszl a korcsolyázó egyesület hétfői koncertjére, amely valódi művészi esemény lesz idei hangverseny-szezonunknak. A kiváló izléssel összeállított, érdekes program anymban ment előnyös változáson keresztül, hogy az első szám a zenekar nyitánya helyett a férfi-kvartett művészi éneke lesz a koncert pice de resistance-át is a férfi-kórus egy gyönyörű dala fogja képezni. Nagy Domini urasszony Martos Ferenc poétikus költeményét, a Bob herceget fogja szavalni, amelyből a híres operette eredetileg készült. Mihály Irma urhölgy pompás népalakot s az Aranyvirág című, legújabb Martos Huszka operettéből a "petykázók kara" áriáját fogja énekelni. Gara Akos ügyvédjelölt "A tehetőség kezdő" című humoros monológiát adja elő. Koncert után másé lesz módé hangulat mellett.

Sikerült bírói vizsga. Karda Béla csikszerezedei kir. törvényszéki aljegyző a napokban tette le Budapesten kitűnő sikerrel a bírói vizsgát.

Bekülvé. Veres Árpád a csikszerezedei törvényszék kiváló ambíciója és szorgalmat aljegyzője e hó 8-án, kedden tartja esküvőjét Loyceal Ivánka kisasszonnyal, özv. Loyceal Ferencné hájos és művészi tehetségű leányával.

Uj ügyvéd. Kozma Miklós dr., akit mint közkedvelt ügyvédjelöltet közönségszékünk is előnyösen ismert, a napokban tette le sikerrel a marosvásárhelyi ügyvédvizsgáló bizottság előtt az ügyvédi vizsgát a iróváltj e héten nyitotta meg Hosszafaluban a járásbírószék szomszédságában.

Az iparos ifjúság állórestélye. Az iparos ifjúság rendezésége értesíti a közönséget, hogy az e hó 6-ára, vasárnapra tervezett feliréat-ít közéletű akadályok miatt e hó 13-ára halasztotta.

A CSIKSZEREDA TÖZOLTÓSSÁG. Örvendően konstátjuk, hogy városunk Intelligencia közönsége teljes lelkesedéssel és buzgalommal került fel a tűzoltóság ügyé. A napokban összehívott gyűlés tudvaleg egy bizottságot küldött ki Szabó Miklós elnöklettel, hogy a tűzoltóság szervezésére vonatkozó terveket dolgozza ki. A bizottság derokasan meg is felelt költöndésnek s a következő meghívó leosztotta ki: A csikszerezedei tűzoltóság ülése egy-kilencedik hó 13-án a. a 2 órákor a városkák tanács-teremben ajánlatkú gyűlést tart, melyre az egyesület által kiküldött bizottság nevében van szeretettel hazánk tiszteltető meghívni. Csikszerezede, 1903. évi december hó 4-én. Szabó Miklós bizottsági elnök. Tárgevozat: 1. A kiküldött bizottság jelentése. 2. Az új tagnak felvételére illetve ajánlatkú. 3. A tisztikar megválasztása. 4. A tagnak leosztása, 5. Indítványok.

A csiksomlyói tanítóképző-intézet ünnepe. E hó 8-án, mint a Boldogasszony Szűz szepfőltelen fogantatása ünnepén, a csiksomlyói szerzetesek templomában a tíz órai isteni tisztelőten a tanítóképző-intézet ifjúsága teljes chorális latin-miszt fog ücsökölni. Offeritorium "Salve Regina" — modus simplex fog 3 szóla-ru férfikarban előadni. Minthogy újabb időben a ceclianusok tőrekvéséről sok szó esik a társadalm minden rétegében, külföldi figyelműbe ajánljuk az érdeklődőknek a fenti isteni tisztelőtet, mert tudunk az éppén a képzőintézet első sorban tőrek-szik a Ceclia-egyesület nemos tőrekvéseit gyakorlatilag szolgálni s így az elhanyagolt egyház ünneket és zenét az egyház szellemébe visszazaltetni.

T. olvasóinknak ajánljuk, hogy gyermek-, sportoktató és társasjátékokról, ping-pong, cilligő karacsonyfadiegekről, szoba tornaszekűzők és Nhitely izomerőntőkről, teli sportekkekről, korcsolyákról, vadász-kellékekről; előszurú háztartási és gazdasági ajándéktárgykról, lu-vágó, reszelő, köpűlő, fegyhből stb. gépekről; kések, borítók, hajnyíró gépekről; iró-, dolmányzó-, abálzó-, szalon-és tea-szalatra való céleszerű dísztárgyakról; új fanyru bronz és bóraru ajándéktárgyakról, tréfa tárgyakról, udjomságokról megjelent új nagy árjegyzőket Kertész Tó d o r t ó l (Budapest, Krietőf tér) már most hozzássák meg, nehogy rendelkezni elintézés a későbbi rendkívüli munkák köv-keztében késérelmet szenvedjen.

Sz. 1971—909. k. i.

Hirdetmény.

Csikszereida r. t. város közigazgatásához 1904. évre szükséges nyomtatványok, író, csomagoló és ítalópapírok, irodai szerek, u. m.: tintá, penna, pennanyél, fekete és színes ironok, petróleum, gyújtó, pecsélviasz, ostya, fehér és színes zsinetek, seprűk, törülközők stb. szállítására ezennel ajánlati tárgyalást hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen tárgyaláson résztvenni kívánnak, hogy nyilatkozataikat hozzám jövő december hó 15-ig nyújtsák be.

Ezen anyagszerek szállítására ajánlat lehetó vagy együttesen, vagy a következő két csoportban :

I. Az összes nyomtatványok, vonalozott könyvek, többféle író, csomagoló- és ítalópapírokra, az adandó minták szerint.

II. Irodai szerekre, u. m.: tinták, pennák, pennanyelek, fekete és színes ironok, gyertya, gyújtó, elsőrendű petróleum, pecsélviasz, fehér és színes vékonyabb és vastagabb zsinetek, fo-

nalak, seprűk, törülközők, portörölők, mosdótálak, kanecskék, polharak, esetleg más alkalomszerűleg szükséges apróságok.

Az ajánlati nyilatkozatoknak az engedhetőleg legjutányosabb árakat kell magukban foglalnia s annak kijelentését, hogy a szállított tárgyak ára csak negyedévi utólagos részleteken követeltetik, a legjutányosabb ajánlattevővel szerződés kötöttek s annak bérlet- és illetékköltségei szállított terhelik.

Csikszereida, 1903. nov. 29-én.

Dr. UJFALUSI,
polgármester.

917/909. végreh. az

ÁRVERÉSI HIRDETÉNY.

Alföldi bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a székelyudvarhelyi kir. törvényszék 1903. évi 2999. számú végzése következtében dr. Kovács Albert ügyvéd által képviselt kolozsvári kereskedelmi bank javára Szeheni Albert és tirnai csikdelnői és szeredai ellen 430 kor. a jár erejéig 1903. évi március hó 24-én fogatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 1300 koro-

nára becsült következő ingóságok u. m.: íd. Kánya Józsefnél Csikdelnén örökök, lovak, és tehének nyilváníás árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a csikszereidai kir. járásbírósig 1903. évi V. 377/3. számú végzése folytán 430 korona tőkekievételé, ennek 1901. évi december hó 6 napjától járó 0% kamatai, 1/3% váltó díj és eddig összesen 117 kor. 57 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig végrehajtást szembevető íd. Kánya József lakásán Csikdelnén leendő eszközüzésére 1903. évi december hó 22-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók oly megjuzással hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. § a értelmében közszemélfizetés mellett, a legelőbbet igényének, szükség esetén, becsáron túl is elfognak adatni.

Amennyiben az előferezendő ingóságokat mások is le és felülfoglatlatták a azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 102. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Csikszereidán, 1903. évi november 24.
ÁBRAHÁM MÁRTON,
kir. bír. végrehajtó.

Kittinó jamaikai tea-rum, — Kenyeres Károly jónévi brassói konyak- és likörgyűrának készítménye, pecsételt palackokban kapható özv. Karda Lajosné üzletében, Csikszereidában, Mikó-utca 228. sz.

Szolid és szabott árak!

Merza Rezső

első temetkezési intézete Csikszereidában (főtér).

Ajánlja előforduló halálesetek alkalmával dusan berendezett raktárát, mindennemű fa- és érozkoporsókban, nagy választék halotti felszerelésekben, koszorúk és koszoru szalagokban. Továbbá szobadisz, kapudisz és minden e szakmába vágó felszerelések, a legmagasabb igényeknek megfelelően ujonnan berendezve.

Diszes halottas kocsit az általam rendezett temetésekhez díj nélkül adok használatra.

Előforduló esetek alkalmával intézetemet, a nagyérdemű közönség szives figyelmébe ajánlván, maradok tisztelettel

MERZA REZSŐ.

Gyors és pontos kiszolgálás.

Allandó butor kiállítás az I. emeleten.

Alapítva 1880.

KÖPF R.

Alapítva 1880

Első butor és kárpitos kivitelű üzlet Brassó kapu-utca 48 sz.

Van szerencsém Csikszereida város és vidéke nagyérdemű közönségének becsos figyelmét felhívni az

Első butor és kárpitos kivitelű üzletemre

Allandó és dusan felszerelt butor raktár, u. m. barok és ó-nemet hálószobák, ebéd-lők, szalon és garco lakás berendezések. Szőnyegek, tükrök és képek a legczél-szerűbbül a legdiszesebb kivitelig jutányos árak mellett.

Kárpitos és diszitó munkák házon kívül is eszközöltetnek.

Butorok csomagolása és szállítása elvállaltatik.

Videki megrendelések legpontosabban eszközöltetnek.

Legyenek az árak mellett.

Rakoporsók 2 koronától feljebb.

Rendkívül olcsó árak mellett.

Egyen nagy forgalom keres haszon.

Mindenemű (szinarany, platin, ezüst, reztesoros, zománéz) fogtűnés, foghúzás, fogtakarítás és műfogak készítése

Veress Sándor dr.

fogorvosi és fogtechnikai műtermében

CSIK-SZEREDÁBAN

Lázár Domokos-féle ház (szemben a Kocsuthi-szállodalval) életén.

Rendelés déltán 2-től 5-ig.

A Dr. G. SCHMIDT

fő-törzs és tisztí-orvos-féle

Fülolaj

gyógyít időszakos süketseggel, lullófást, fül- és nagyothalást, még időt esetekben is. Eg- adól kapható leveje 21. a

DR. ROTSCHNEK EMIL

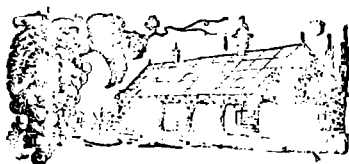
gyógyszertárában, Debreczen.

Idogen világrészekből.

Földrajzi ismereteket terjesztő elbeszélések az ifjuság számára.

Egy-egy szám ára 30 fl.

Kapható: lapunk kiadóhivatalában



Szőlőlugast

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

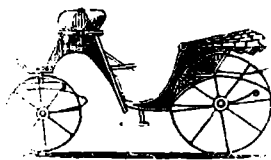
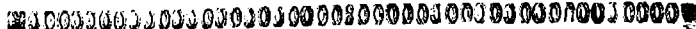
Ezre azonban nem minden, szőlőt ültetéshez, bár mind kuszó természetű, mert nagyobb része ha megtele, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugaunk alkalmas földet ültetnek, azok hűven ellájkják hazájukat az egész szőlőtelek fölén a legkifutott és munkássá és más edes szőlőkkel.

A szőlő-telekünk mind márt megteremtés s ültetés oly ház, melynek föld mellett a legkifutottabb gondozással felnevelhető nem robus, ezeknél más ajálékotknak, kerteknek, korlátozások stb. a legreménytelibb dísz. anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalja az egyébre használati részekből. Ez a legkifutottabb ajálék, mert minden évben terem.

A fajok leírataására vonatkozó, számos fájnyomatok hatalmas hártáknak ingyen és bérmentve küldülnek meg, aki elcsúszó egy levelezéslapon tudatja.

Célu:

Érmelléki első szőlőültvénytelep Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.



László Lőrincz

kovács,

kerekes, nyerges és kocsil fényező műhelyo Csikszereda, Vár utca 230. sz.

Bátor vagyok a nagyérdemű közönség becses figyelmét felhívni

kovács, kerekes, nyerges és kocsitényező

műhelyemre, mely már 18 éve, hogy fenn áll a helybeli piacon.

Nem úres reklámokkal akarom jó hírnevemet megalapítani hanem utóéletellen, mint telgénynt kielégítő munkával, elvállalok mindeneműt fent jelzett szakmába vágó munkát valamint javításokat. Hogy minden nemű készítmény hazánkban bármely helyen megálja helyét, a mellett bí onyít ama körü mény, hogy már éremmel két ízben voltam kitüntetve. A mélyen tisztelt közönség pártfogását kérve

maradok alázatos tisztelettel

László Lőrincz Csikszereda.

Üzlet-átvétel!

Atulított mint a Hauptvogel-czég utóda brassói férfiszabó üzletének helybeli üzletvezetője tudatni kívánom, a n. é. közönséggel, hogy a fent nevezett czégtől az üzletet átvettem azt a mái kornak megfelelő

FÉRFISZABÓ-ÜZLETET

saját neven akart tovább fogom folytatni a jelenlegi helyen.

Becsületes munkásság, jó minőségű anyag és szolid árak mellett lesz törekvésem az igen tisztelt nagyérdemű közönség elismerését kegyes pártolása után kiérdemelni.

Csikszereda, 1903. év október hóban.

. Kiváló tisztelettel

Takó Károly férfiszabó.

FILÓ KÁROLY-né

temetkezési intézete Csikszeredában.

Ajánlja az előforduló halálesetek alkalmára dusan berendezett raktárát, mindeneműt és fajúju fa- és ércz utánzatu koporsóit, légmentes és elzárható

ÉRCZ KOPORSÓIT.

Nagy választék sirkoszorokban és szallagokban, szóval mindeneműt csikkekben, mely a temetéshez szükséges.

További tudomásra kívánom hozni a n. é. közönségnek, hogy mitűn a legelső gyárakkal lépem összeköttetésbe, azon helyzetbe vagyok, hogy a legutányosabb árakban képes vagyok minlent számítani, hogy a versenyképesség felülmutatatlan, mivel üzletem saját házámban van, sem belé hárt, sem kiszolgálásért nem fizetek, saját magam szolgálók ki vevőimnek saját gyászokocsim van, melyet 50 korona vásárlásnál csakoly díjért bocsátok rendelkezésre.

Bavaltolozat, díszítést is a legjutányosabban számítom. Sajédék m a hűla szükséges ethelyezésélen le.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, vagyok kész szolgálattal

Filó Károlyné.